

נועם שיח

שיחות אב"ד סאנטוב שליט"א

איה מקום כבודו

ויגש תשפ"א

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"א

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

האי גברא רבא יקירא, חוב"ט

הרה"ג רבי שמעון גאלדבערגער שליט"א

ר"מ בישיבה דמאנסי

בן אבד"ק מעדיער שליט"א, חתן ראש הכולל פאפא-מאנסי שליט"א

לרגל הולדת נכדו שיחי'

בת לחתנו הרב צבי הירש פרידמאן שליט"א

בן אוריין הרב שליט"א

יזכה בע"ה לרוות הרבה תענוג ונחת

איה מקום כבודו

אל תרגזו בדרך (בראשית מ"ה, כ"ד)

בעת הלוי'ה של כ"ק מרן האדמו"ר מפיטסבורג זי"ע שנסתלק בחוה"מ סוכות דהאי שתא, אמר בנו ומ"מ יבלחט"א כ"ק מרן האדמו"ר מפיטסבורג שליט"א אימרא נפלאה בשם אביו הרבי זצ"ל, וכך אמר:

הנה בצפרא דשבתא בעת אמירת "כתר", אנו אומרים "כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו להעריצו לעומתם משבחים ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו". ולכאורה הדברים מופלאים, בתחילה אומרים משרתי ה' המלאכים ושרפי מעלה, כבודו מלא עולם, דהיינו שכבוד ה' מלא בכל העולם, א"כ נשאלת השאלה מאיליה, מהו זה שמשרתיו שואלים זה לזה "איה מקום כבודו" – והלא לפני רגע אמרתם שכבודו מלא עולם, א"כ בודאי ששם מקום כבודו להעריצו, בכל מקום שמשבחים ומפארים אותו שם מקום כבודו, למה הוסיפו לשאול זה לזה "איה מקום כבודו להעריצו", והדברים נעלמים ומופלאים עד למאוד.

ואמר הרבי זי"ע במתק לשונו, שכוונת הדברים הוא כך, דהנה זה ברור ופשוט מעל לכל ספק שכבודו של הקב"ה הוא בכל העולם, וכמו שמשרתי ה' מתחילים מיד בפתח דבריהם ואומרים "כבודו מלא עולם", אמנם, "משרתיו שואלים זה לזה" – אכן אנו יודעים מעל לכל ספק שכבוד ה' הוא מלא בכל העולם, אבל בכל זאת, "איה מקום כבודו להעריצו" – איה כבוד ה' במיוחד יותר משאר המקומות שגם שם יש כבוד ה' – באיזה מצב יש כבוד ה' והשראת

השכינה זומן גרמא לכל ההשפעות של כבוד ה' באופן נעלה ביותר – יותר משאר המקומות בעולם.

ועל כך משיבים ואומרים משרתי קל זה לזה – "לעומתם משבחים ואומרים, ברוך כבוד ה' ממקומו" – "לעומתם" – כשאחד עושה דבר מה לעומת (כנגד) השני, הוא פותח חנות בדיוק ממול – לעומת – החנות שלו, הוא יוצא בקמפיין בדיוק כשאני מתחיל את הקמפיין הזה וממש משיג גבולי והולך לעומתי, הוא אומר לו איזה משפט לעומתו – אנטקעגן אים – שמלבין את פניו, ואעפ"כ "משבחים ואומרים" – הוא משבח ואומר דברי שבח לאותו אדם, לא די שהוא מתנהג בגבורת הנפש ואינו עונה לזה שחירפהו, לא די שהוא מוותר ואינו יוצא במלחמת חרמה נגד השני שפתח את החנות נגדו, אלא הוא עוד נכנס לחנות של השני ואומר לו א גוט ווארט, הוא משיאו עצות הגונות איך להצליח בחנותו החדשה, אדם כזה שמתעלה על עצמו, ומגיע לכזה דרגה נעלית, אזי הוא מביא השראת השכינה באופן שאין לשער ולתאר כלל, "לעומתם משבחים ואומרים – ברוך כבוד ה' ממקומו" – שם שורה כבוד ה' במיוחד וישנה השראת השכינה עם כל ההשפעות הנעלות.

מספרים שאדמו"ר אחד מחוץ לארץ (השם שמור במערכת), נכנס אל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, והתאונן לפניו, שיש אחד שפתח לעצמו "חסידות", והוא קורא את שם החסידות בדיוק כשם החסידות שלו.

שאל אותו הרבי: איפה אתה גר? והשיב הלה שהוא גר בעיר פלוני, ושוב שאל הרבי: והיכן גר הרבי החדש? השיב לו שהרבי

החדש יושב בעיר אחרת. אמר לו הרבי מוויז'ניץ שליט"א: אתה יושב בעיר אחת, והשני יושב בעיר אחרת – רחוק ממך – ויש לך בעיה עם זה?! – אני הנני גר בבני ברק, וכמה רחובות לידי יש לי אח, והוא נקרא "וויז'ניצער רבי", ואין בזה שום בעיה, והכל בסדר...

מסופר על מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל שהיתה לו חנות מכולת קטנה וממנה התפרנסה משפחתו, על ענייני החנות היתה מופקדת אשתו ולעתים היה ה"חפץ חיים" נכנס אל החנות כדי לסייע לה במלאכה הקשה.

בחנות המכולת של ה"חפץ חיים" היו המחירים נמוכים ומדוייקים, וגם המדות והמשקולות היו מדוייקות בתכלית והסחורה שנמכרה בחנות תמיד היתה טריה ומשובחת, ולכן אנשים רבים היו מעדיפים לקנות דוקא משם והחנות היתה מלאה בלקוחות, ואילו חנויותיהם של החנונים האחרים באזור נותרו כמעט ריקות, דבר זה גרם צער רב למרן ה"חפץ חיים", שהרי גם החנונים האחרים צריכים לפרנס את משפחותיהם, ולכן הורה לאשתו לפתוח את החנות רק שעות ספורות בכל יום, וביתר השעות תהא החנות נעולה, ואז ילכו הלקוחות לחנויות אחרות...

מסופר על הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע שחנוני אחד בא לפניו והתאונן על מיעוט פרנסתו, בעוד שלשכנו החנוני המוכר אותה סחורה יש פרנסה בשפע, אמר לו הצדיק, תהיה לך פרנסה ברווח רק כשתודה להשם יתברך על הפדיון הרב של שכנך, ותאמר

"ברוך השם שנתן ליהודי פרנסה ברווח", אמנם בתחלה יהיה קשה לך זאת, אך כשתרגיל עצמך לכך, כבר תאמר כן בלב שלם, כמו שנאמר (דברים ל', י"ד): בפיך ובלבבך לעשותו, קודם "בפיך" ואחר כך "בלבבך"...

סיפר יהודי נגיד ובעל בעמיו – סוחר מפורסם בניו יארק – שיום אחד הוא מקבל טלפון מביתו נאווה קודש של הרה"ק מטאהש זי"ע, שהרבי מבקש ממנו שתיכף יבוא אליו לקנדא. הנגיד לא הבין מה לו להרבי מטאהש אליו כעת, אך לנוכח בקשתו של הרבי עלה על טיסה לקנדא, ונסע מיד לבית הרבי.

בהיכנסו, אמר לו הרבי: שמעתי שיהודי פלוני חייב לך סכום של חמישים אלף דולר ואין לו לפרוע את זה כעת, ואתה רודף אחריו בתוקף ומבקש ממנו שיפרע לך, בבקשה ממך, אני הולך עכשיו ליתן לך את הסכום הזה, ואני מבקש ממך שתפסיק לרדוף את האיש הזה, ומידי דברו הושיט לו הרבי מעטפה ובו חמישים אלף דולר מזומן טבין ותקילין – כאשר הרבי מצוהו שלא ידבר כלום מכל אשר קרהו...

סיפר לי הרה"ג ר' יואל וויינברגר שליט"א עורך הספר הנפלא "אמרות טהורות" – אסופת דברות ושיחות קדשו של זקן האדמורי"ם כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, שפעם אחת נכנס להרבי שליט"א יהודי אחד שביזוהו ברבים באופן נורא, והלה שפך את לבו בצער רב על הביזיונות שהיו מנת חלקו.

אמר לו הרבי: הנה ידוע מה שאמרו חז"ל (מסכת שבת דף פ"ה ע"ב): הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים עושים מאהבה ושמחים ביסורים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו – וי"ל שהם שלשה מדרגות, "נעלבים ואינם עולבים" – הם אלו שנעלבים מחבריהם אך הם לא חוזרים ומביישים, והגם שלפעמים הם יכולים להשיב למחרפיהם ולתמוה למה הם מעליבים אותם, אבל הם לא מביישים אותם בחזרה, "שומעים חרפתם ואינם משיבים" – הם אלו שלאחר שנעלבו הם כלל לא משיבים ועונים, מטוב ועד רע, לא דברי חירופין ולא טענות אל המחרף למה הוא עשה כך, והדרגה השלישית הוא "עושים מאהבה ושמחים ביסורים" – שהבזיונות נחשבים להם כיסורים ולכפרה, והם כלל לא מצטערים מזה, אלא אדרבה, שמחים ביסורים אלו באהבה... עכ"ד.

והנה עלה על לבי שיש עוד דרגה רביעית במידת קבלת הבזיונות באהבה, ובהקדם המסופר על כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, שפעם נכנס אליו יהודי שנרדף מאוד בידי השלטונות, והיהודי תלה שזהו עונש על כך שירד לחיי הרבי בעת עלותו על כס האדמורו"ת לאחר פטירת אביו הק' זי"ע, וביקש מהרבי שימחול לו, אך הרבי ענה לעומתו שאינו יודע מה הוא סת, ושהוא לא ביישו מעולם, וכך נמשך הדבר כמה דקות, כאשר היהודי מבקש את מחילת הרבי, והרבי טוען שלא היו דברים מעולם ושהוא לא עשה לו מאומה. לבסוף אמר היהודי, שלכל הפחות ימחול הרבי על כבוד אביו ז"ל, ואז הגיב הרבי "על כבוד אבי אינני יכול למחול"...

שוב, מסופר שבעוד שהרבי שליט"א היה גר בשיכון סקווירא בצל חותנו הרה"ק מסקווירא זי"ע, היה הרבי "מנהל רוחני" בישיבה

אשר בשיכון, ופעם אחת ציווה להוציא איזה ספר מה'אוצר הספרים', ובחור אחד שלא ראה בעין יפה את הוצאת הספר, בייש את הרבי לעין כל על כך, אך כמובן שהרבי בחר בפלך השתיקה ולא השיב למחרפהו דבר. לאחר זמן עלו הרהורי חרטה בלבו של הבחור המבייש, וניגש להרבי לבקש את סליחתו, אך הרבי ענה לעומתו בתום לב "אינני זוכר"...

ונלע"ד, שכאן טמון דרגה רביעית, והוא שהאדם אינו יודע כלל שביזוהו! – לא שהוא מקבל את היסורים באהבה – אלא הוא בכלל לא מרגיש שהיו לו בזיונות ויסורים...

ואולי יש להסמיך לכאן את מה שאמרו צדיקים על המשנה באבות (פ"ג, מ"ג): סייג לחכמה שתיקה – שהסייג לחכמה, הוא שהאדם שותק ואין משיב למחרפיו דבר, ושאלו, אם כן מהו ה"חכמה" גופא – אם ה"סייג" לחכמה הוא השתיקה, מהי איפוא ה"חכמה" בעצמה, ואמרו הצדיקים, שהחכמה גופא הוא שלא יכאב לאדם כלל מה שאמרו עליו, שירגיש בעצמו באמת שהדברים שנאמרו כלל לא היו מכוונים אליו, ולא יכנסו באזניו כלל, ואכן, זוהי אומנות וחכמה גדולה מאוד מאוד...

באחת השבתות ששהה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א בארה"ב, אמר הרבי בעת עריכת השולחן את האימרא הידועה בשם צדיקים על הנאמר במשנה במסכת אבות (פ"ג, מ"ג): סייג לחכמה שתיקה, שה"סייג" לחכמה היא ששותקים בעת ששומעים חרפתם – ומהו ה"חכמה" עצמה? – ואמרו, שהחכמה עצמה היא שלא יפריע לו כלל מה שמדברים עליו...

כשגמרו את הטיש והרבי הלך לאכסניה שלו, שאל אחד המלווים את הרבי, שהרי ידוע מה שאמרו חז"ל (עי' מס' ר"ה דף י"ז ע"א) שהמעביר על מידותיו והוא שומע חרפתו ואינו משיב, יש לו כפרת עוונות (ועי' "נועם שיח" פרשת נח תשע"ז, מס' 64). ושאל הלה, אם כדברי הרבי שהאדם החכם לא יפריע לו כלל מה שמדברים עליו, האם בכהאי גוונא יהיה לו ג"כ כפרת עוונות? והשיב הרבי "אדם כזה – אין לו עוונות"...

אמרו חז"ל (מס' יומא דף ל"ח ע"א): מכאן אמר בן עזאי בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך ומשלך יתנו לך, אין אדם נוגע במוכן לחבירו ואין מלכות נוגעת בחבירתה אפילו כמלא נימא.

מדברי הגמרא אנו למדים, שפרנסת האדם קצובה ומדודה לו מן השמים, ואין באפשרותו של חבירו לגרוע מפרנסתו, ועל כן אל לו לאדם להצטער בראותו שחבירו פותח חנות ליד חנותו, אלא יאמין בכל לב ונפש שפרנסתו מזומנת לו מן השמים בהתאם למעשיו, ולא ינסה להתחרות בכח עם חבירו.

ומסופר על הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע, שפעם נכנס לחדרו יהודי וטענתו בפיו שישכנו מסיג את גבולו על ידי שפתח חנות ליד חנותו ובכך מקפח את פרנסתו, שאל אותו הרבי, "האם שמת לב כיצד שותה סוס ממי הנהר?", היהודי הניד ראשו לשלילה, "ובכן" המשיך הרבי ואמר, "בטרם ישתה הסוס ממי הנהר, נוהג הוא לבעוט במים ורק אחר כך לשתות, כיון שבעמדו על שפת הנהר משתקפת לנגדו במים דמותו שלו, והוא סבור כי זהו סוס אחר שבא לשתות את המים שלו, על כן מרים הוא רגליו

ובועט בו, ורק כשהמים מתלכלכים מרגליו העכורות וכבר אינו רואה שם את דמותו, אז הוא שוותה לרוויה, ואולם האדם אינו דומה לסוס, ועליו לדעת שיש בעולמו של הקדוש ברוך הוא כדי להשקות את כל הסוסים ולפרנס את כל הבריות..."

פעם אחת נכנס יהודי לבית מדרשו של מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע, וניגש לעבר העמוד להמתין עד לתחילת התפילה כי הוא היה חיוב, ורצה לעבור לפני התיבה ולהתפלל. לאחר כמה דקות שכבר עמד שם, ניגש יהודי אחר שאמר להלה שכבר עמד שם, שהוא רוצה להתפלל כי הוא חיוב. אמר לו הראשון אני גם חיוב ואני כבר עומד כאן כמה דקות לפניך, ושאלו השני על מי אתה חיוב, אמר לו שהוא מתפלל לע"נ חמיו שהיום הוא היארצייט, אמר לו השני: היום הוא היארצייט של אבי ז"ל, וזה חיוב אמיתי, והוא קודם לחיוב שלך שזה רק על חמיק, ועל כן אני רוצה להתפלל, אך הראשון טען: אני הייתי לפניך – לך אתה וחפש מנין אחר, והשני טען בתוקף שהוא רוצה להתפלל עם המנין של הרבי, וכך החלו השנים להתווכח אחד עם השני, עד שהגיעו לידי ריב ומצה כפשוטו.

בתוך כך שהם מתווכחים אחד עם השני, נכנס הגה"ק זי"ע לביהמ"ד, וראה מה שראה, וניגש איפוא הרבי לשני הנצים ושאל אותם על מה הם רְבִים אחד עם השני, ואז שטחו השנים לפניו – כל אחד את טענותיו – למה הוא צריך להתפלל לפני התיבה. אמר להם הרבי: הן אביך והן חמיק שניהם כבר נפטרו מן העולם ולהם אין עצה – כבר אין יכולים לעשות עמהם כלום! – אבל לשמור את ה"שלוש בית" בביתכם – על זה יש עצה – ואם הראשון יבא הביתה, אז תיכף תשאל אותו אשתו "האם התפללת היום לפני

התיבה לע"נ אבי? – במנין של הרבי?"... – ובכן יתפלל נא הראשון לעילוי נשמת חמיו, והכל על מקומו יבוא בשלום...

בחור אחד בא לפני הגה"ק בעל "חזון איש" זי"ע ונפשו בשאלתו, שהיות שהוא זכה לחזור בתשובה שלימה, אך הוריו עדיין לא זכו לכך – אם כי הוא מסתופף בביתם כל היום – אזי הוא שואל, כשהוא מברך או מתפלל, שהדין הוא שאסור לברך כנגד שערותיה של אשה נשואה, איך יוכל לברך או להתפלל כשאמו לידו, שכן לדאבוננו היא אינה שומרת עדיין על כיסוי הראש כהנשים הצנועות.

ענהו ה"חזון איש": במשנה ברורה (סי' ע"ה, סק"ה) מבואר שדי בעצימת עינים, ועל כן תסתכל בסידור, ודי. אבל לבו של הבחור נקפו, ועל כן חזר ושאל "אולי מוטב צידוד כל הגוף, שלא תהיה אמי מולי?!"

ה"חזון איש" הזדעזע ואמר בגערה "אם ההלכה מתירה, רצונך להחמיר על חשבון כבודה של אמך?! להתריס, להפנות אליה גב?! ואם היא תקום ותטרח להגיש לשלחן, ותסתובב סביב, אתה תשיר "אשת חיל" ותסתובב כנגדה כסביבון?! זו "חומרה" שתצית אש בבית, ואש גדולה ממנה בגיהנם!"

ידוע שכ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א מתעתד לעבור לעיר לייקווד – שם קנו לו בניו שטח גדול – ושם יוקם בעז"ה קרית וויזשניץ העומד תחת נשיאותו.

שמעתי, שבטרם רכשו בני האדמו"ר שליט"א את השטח הזה, הם נכנסו אל דודם כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-וויליאמסבורג שליט"א, וביקשו ממנו טובה, היות שיש איזה אנשים – מחסידי סאטמאר – שהם רוצים לקנות את השטח הזה לצורכי מסחרם, על כן הם מבקשים מדודם הרבי שידבר עם האדמו"ר רבי זלמן לייב מסאטמאר שליט"א המתגורר גם בויליאמסבורג – ושוררת קשרי ידידות ביניהם – שיבקש מחסידיו שלא יקנו את השטח למסחרם רק ישאירוהו למענם שיוכלו לרכוש את השטח לצורך אביהם.

הרבי נעתר כמובן לבקשתם, והלך לדבר עם הרבי מסאטמאר אודות ענין זה. כששמע הרבי מסאטמאר במה מדובר, אמר לו שהוא ידבר עם חסידיו על כך, ואכן הרבי דיבר עם חסידיו והכל הסתדר על הצד היותר טוב, והם הסכימו לוותר על השטח וכך נקנה השטח לאדמו"ר מירושלים.

לאחר ששמע הרבי מוויזשניץ-וויליאמסבורג שהצליח הרבי מסאטמאר לשכנע את חסידיו לוותר על קניית השטח, הלך לבקר את הרבי, ואמר לו שבא להגיד להרבי "ישר כח" מעומק לבו. הרבי מסאטמאר הסתכל עליו בתימהון ואמר לו "מדוע אתם אומרים ישר כח, אחיכם הרבי מירושלים צריך לומר ישר כח"...

אמר לו הרבי מוויזשניץ "טאקע וועגן דעם, ווייל ער איז מיין ברודער זאג איך א ישר כח" [אכן דייקא משום שהוא אחי, לזה אני אומר ישר כח]...

פעם נכנס ה"סבא מנובהרדוק" זצ"ל לבית המדרש, וראה שאחד מבייש את השני ברבים בביהמ"ד, שאל אותו הסבא: האך

יכול אתה לבייש את חברך ברבים, הלא אמרו חז"ל (מס' סנהדרין דף ק"ז ע"א) המלבין פני חבריו ברבים אין לו חלק לעולם הבא – האם מוכן אתה לוותר על כל העוה"ב שלך כדי לבייש את האיש הזה?! אמר לו המבייש: כן! מוכן אני לוותר על כל העוה"ב שלי – כי אתה אותו פלוני "מצוה" לבייש! שאל אותו הסבא: האם מוכן אתה לוותר בשביל מצוה גדולה זו גם קצת מעוה"ז?!...!

שמעתי לאחרונה סיפור נפלא ממקור מוסמך, על בנש"ק אחד, שלפני שנים היה אחד שחשב שמצוה גדולה לרדוף את הבנש"ק הזה, וממחשבה למעשה החליט לקיים את המצוה שבאה לידו בהידור רב. הלך הלה וקנה תבנית ביצים, ונקש על דלת ביתו של אותו בנש"ק, וכשתח את הדלת, התחיל להשליך בפניו ביצים, אחד אחר השני, עד אשר כילה את מלאכתו ואת מצוותו בהידור רב. כל אותו העת הנורא, עמד אותו צדיק והצדיק עליו את הדין, ולא נשמע מפיו שום דיבור רע או תרעומת, ומשכילה הלה את מלאכתו ופנה לדרכו, נפנה אותו בנש"ק ורחץ את פניו והחליף את בגדיו והתחיל לנקות את הלכלוך.

תוך כדי עבודת הנקיון, הגיע לבקרו כ"ק הגה"צ גאב"ד מאקאווא שליט"א, וכשתח את הדלת, וראה גאב"ד מאקאווא על הריצפה את מה שראה, הגיב אותו בנש"ק על אתר: הלא עומדים כעת לפני פסח, וקורה לפעמים, שמחמת המהירות וטירדת הקניות המרובות, נופל איזה תבנית ביצים, ומלכלכת את הריצפה...

ועל כגון זה נאמר (מס' שבת דף פ"ה ע"ב): הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו...

לאחרונה נכנסתי אצל כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי שליט"א (ראה "נועם שיח" מס' 130, שבועות תשע"ט, עמוד ל"א, עיי"ש!), וסיפר לי סיפור נפלא, וכך סיפר:

לעת זקנותו של זקני כ"ק מרן בעל "אמרי חיים" מוויז'ניץ זי"ע התקשה לאכול לבד, והיו צריכים מישהו שיעזור לו לאכול וכדו', והתפקיד הזה הטילו על גיסי הרה"צ ר' זאב ארנסטר שליט"א. כחודש לפני החתונה של ר' זאב, חיפשו מישהו אחר להחליף אותו ולשמש את הרבי, והתפקיד נפל עלי – מספר הרבי שליט"א.

המשיך הרבי לספר: בלילה שקודם החתונה של ר' זאב, ישבתי עם זקני זי"ע, ועזרתי לו לאכול. לפתע נכנסה הרבנית הצדקנית ע"ה – אשת חבר של ה"אמרי חיים" זי"ע – ושאלה את הרבי "מתי יהיה החתן מאל?" (נהוג בכמה חצרות חסידים, שבלילה קודם החתונה עושין סעודה, והחתן רוקד מצוה טאנץ עם הכלה, ויסודתו בהררי קודש), והשיב הרבי שלא יהיה חתן מאל, שאלה הרבנית "למה לא?", והשיב הרבי "המחותן אינו רוצה". שאלה הרבנית "אולי יביאו את הכלה לחמש דקות ויעשו חתן מאל קצר" וכו'. ולמעשה לא יצא הדבר לפועל ולא היה חתן מאל.

אמר ה"אמרי חיים" לנכדו הרבי שליט"א: אצל חותני (הרה"ק רבי זאב מראחמיסטריווקא זי"ע) היה קפידא כן לעשות חתן מאל, אצל

המחותן (הגה"צ גאב"ד אויהעל זצ"ל) יש קפידא לא לעשות חתן מאל, ואצלי – אומר ה"אמרי חיים" – יש קפידא לוותר...

הרה"ח הנודע ר' יעקב הלפרן ז"ל מבני ברק נתייתם מהוריו בעודו ילד קטן, ולא זכה לקיים מצות כיבוד אב ואם כראוי, והשתוקק מאד לזכות במצוה יקרה זו.

פעם פגש איזה רב מתל אביב, והרב התאונן בפניו שהוריו עלו לאחרונה מפולין בחוסר כל, ואין להם כסף כדי מחייתם, והוא עצמו אין בידו לפרנסם, והוא מצטער מאד על כך. שאלו ר' יעקב "כמה עולה שכר מחייתם לחודש?" נקב הלה בסכום מסויים. אמר לו ר' יעקב שהוא מוכן לכלכלם מידי חודש בחדשו, בתנאי שיתן לו במתנה את השכר של מצות "כיבוד אב ואם", כדי שזה יזקף לזכותו. כששמע אותו רב את בקשתו ותנאו, אמר לו שזו שאלה קשה, והוא צריך להתיישב בדבר, ויודיעו כשיהא לו תשובה ברורה על כך.

הרב נכנס אצל מרן הגה"ק בעל "חזון איש" זי"ע, ושטח בפניו את כל הענין, ושאל אותו האם מותר לו לוותר על שכר המצוה של "כיבוד אב ואם" ולתתו במתנה לר' יעקב כדי שהוריו יוכלו להתכלכל בכבוד.

כששמע ה"חזון איש" את שאלתו, שאל אותו ברוב השתוממות "מה?? אתה דואג על השכר של המצוה?? בשביל ההורים צריכים לעשות הכל ואפילו להיכנס לגיהנום!!..." וה"חזון איש" נשתהה קימעא, והמשיך ואמר לו בבת שחוק "אל תדאג! להקב"ה יש מספיק שכר לשניכם..."

ישי מזלובינאן

מח"ס הנותן שלג. גבורי כח. מישרים אהבוך. מנחה לחיים. שמחה לאיש. סגולות רבותינו. בן ישי. אוצר מנהגי קהילות פרס. ועיס'ס רח' השופטים 3 חולון, ישראל

בס"ד. ח מרחשון תשפ"א

לכבוד

הגאון הגדול, מעוז ומגדול. שמן תורק שמו, טעמו ונמוקו עמו. צנוע ועניו חכמתו תאיר פניו. טובינא דחכימי, מרגלית דלית בה טימיו. מזכה הרבים, שפתותיו שושנים. נודע בשערים, סיני ועוקר הרים.

מוזהר"ר הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

מח"ס נועם שיח, ואב"ד סאנטוב – לייקוור

אחדשה"ט ביקר רב כיאה וכיאות לרום מעלת כתר"ה שליט"א.

עונג רב שמעה נפשי, לחזות בנועם ה', גליונות חיבוריו הנפלאים, נועם שיח, מלאים זיו ומפיקים נוגה, מתוקים מדבש ונופת צופים.

דבריו הנפלאים, הנאמרים בשום שכל, וערוכים ומסודרים בטוב טעם ודעת, תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבור על אופניו. מלהיבים את הלבבות לעבודתו יתברך, בשמחה ובטוב לבב.

ובכפליים לתושיה, דולה ומעלה פנינים, אוצרות נדירים, מעשיהם של חסידים וצדיקים, אשר שמע ואשר ראה, בבחינת מה שאמרו רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי: גדולה שמושה של תורה יותר מלימודה, כדאיתא בגמ' ברכות (ז סע"ב). וכבר הפליגו רבותינו בלימוד מעשים של צדיקים, כידוע. והכל בדיוק ובדקדוק, הדק היטב הדק, מן המקדש הם יוצאים, באר מים חיים. א.

א. וכמו שראיתי מובא על הגאון רבי דוב בעריש ויידענפלד גאב"ד טשעביץ בעל ה'דוכב מישרים', שהיה מרבה לספר סיפורים מגדולי וצדיקי הדורות הן מה שראה ושמע בעצמו, והן ממה שמע מהדורות שעברו, וסיפר שאביו ה'כוכב מיעקב' היה רגיל בלילות שבת לספר להם סיפורים והקדיש לכך זמן מיוחד. כמ"כ סיפר שהגאון בעל ה'חזקת סופר' היה מקדיש זמן מיוחד בשבת קודש בו היה מספר לתלמידיו על רבותיו ועל גדולי הדורות. ופעם ידע שהפליג החת"ס בשיחתו ונתאחזה השעה עד שכמעט עבר זמן מנחה, ואז פנה לתלמידיו ואמר: 'הבה נתפלל מנחה וניטול ידיו לסעודה שלישי ונמשיך לעסוק בעסק מעשה המרכבה של גדולי ישראל'.

ומעירים אלו שזכו לשמוע ממנו רבות, עד כמה שיהיה דייקן להפליא וכשהיה חוזר על הסיפור, אפילו אחר שנים רבות, ראו כיצד דייק בכל פרט אפילו בפרטים הקטנים ובניגון והטעמת הדברים. גם כהיה שומע סיפור מזולתו ראו את אחריותו וברוך כלל היה מבקש לשוב שנית ולספר כדי שיהיה ברור ומדויק. אחר ממתפללי המנין בבית רבינו היה הרה"ח רבי אברהם יצחק ברומברג, רבי אברהם יצחק היה אוצר בלום של סיפורים והנהגות מגדולי ישראל, ולא פעם אחר התפילה היה מספר סיפורים והנהגות. כמה פעמים כשראה רבינו שהוא מספר היה מתקרב בכדי להאזין לסיפוריו, וראו כולם איך התייחס ביראת הכבוד לסיפורי צדיקים. ראשית, היה עומד ולא רצה לשבת, וראו איך משיב היטב לכל מילה ומברר מפעם לפעם איך בדיוק היה הסיפור.

פעם ישב אצלו אדם וסיפר סיפורים, ובעת שדיבר נראה היה לפי תנועותיו שהוא מאזין היטב לדבריו ומפעם לפעם אף התפעם: אוזי?! אוזי?! (כך?! כך?!), כשיצא האיש מהבית העיר מקורבו הרה"ח רבי יואל רייצער איז הערה לאחד מהסיפורים, ענה לו רבינו שאינו יודע על מה הוא מדבר. שאל אותו כ' יואל: 'והלא זה עתה עוב האיש את הבית?' ענה רבינו: 'הוא מספר, יש לו איזה מקור לסיפוריו? לא התחלתי להכניס לראשי מה שסיפר' (ובלשונו: 'איזו מיר נישט אנגעהויבן ריינציגן אין קאפ אריין').

ישי מזלומיאן

מח"ס הנותן שלג. גבורי כח. מישרים אהבוך. מנחה
לחיים. שמחה לאיש. סגולות רבותינו. בן ישי.
אוצר מנהגי קהילות פרס. וערים
רח' השופטים 3 חולון, ישראל

ובכמה מעשים בהנהגותיהם של צדיקי הדור שקראתי, להם היה כתר"ה שליט"א עד ראיה, ששתי
ושמחתי, השתוממתי והתפעלתי, מגדלותם של גדולי אומתינו, הצועדים בראש המחנה, להאיר לנו
בחשכת הגלות במסילה העולה בית ה', עד יעמוד כהם לאורים, חיים כולכם היום. ונוהגים בענוה
מופלגת, לא יאומן כי יסופר.

ומיד עלה במחשבה דברי חז"ל בגמ' חולין (פט ע"א) על הפסוק לא מרבכם מכל העמים חשק ה'
בכם ... כי אתם המעט". אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: חושקני בכם, לפי שאפילו בשעה
שאני משפיע לכם גדולה - אתם ממעטין עצמכם לפניו! שכך הוא ביאור הכתוב: "לא מרבכם" -
לפי שאין אתם מרבים עצמכם, לפיכך "חשק ה' בכם", "כי אתם המעט", שאתם ממעטין עצמכם
בענוה. נתתי גדולה לאברהם - אמר לפני "ואנכי עפר ואפר"! נתתי גדולה למשה ואהרן - אמרו
"ונחנו מה"! נתתי גדולה לדוד - אמר "ואנכי תולעת ולא איש"!

ואף שאיני ראוי ואיני כדאי, ראיתי להעלות הדברים על הנייר, להודות ולהלל ולשבח את כתר"ה
שליט"א במפעליו הכבירים, להגדיל תורה ולהאדירה.

ואברכו ברכת הדיוט קלה, יה"ר שיפוצו כל מעיינותיכם חוצה ברחובות פלגי מים, להתנאות בהם
בני אדם ולברך עליהם ברכת השבח וברכת הנהנין. בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה. אורך ימים
בימינה בשמאלה עושר וכבוד. ואתה שלום ובית שלום וכל אשר לך שלום.

וברכת ישר כח לכל העוסקים במלאכת העריכה וההפצה, במסירות ובאהבה. אשריכם מזכי
הרבים!

בברכת התורה, ובהוקרה מרובה

ישי מזלומיאן

רב דק"ק אביר יעקב

כשהיה מספר ניכר היה שחי את סיפור הדברים, ולשומעים היה שיעור מופלא בכבוד התורה, שהן ראו באיזו הערצה היה מדבר על
גדולי הדורות, לרבות גדולי התורה שזכה לראות בעצמו. ומספרים התלמידים שכשהיה פותח פיו בסיפורי צדיקים היה שרוי
בהשראה מיוחדת והיה מספרם בנגנוני קודם.

בייחוד כאשר היה מדבר בסילודין וברגשת קודש על תלמידי הבעש"ט הק', חשו הטובים באש יוקדת מפיו בדבקותו והתבטלותו
לצדיקי הדורות, והיה ניכר שכל גופו מירתת וניצוצי אש מפיו יהלכון (דער רבי ר' בער, דא הייליגער רוז'נער, דער גרויסע רבי פון
לובלין) ומסיפור הדברים היו השומעים מתרוממים ומתמלאים כיסופין וקירבת השם.

ב. בספר משנת רבי אהרן (ח"ג עמ' קל) דרשק שלא אמרו "אפילו כשאנו נתן לכם גדולה" אלא "כשאנו נתן" לומר כי מכת הגדולה
עצמה נעשו עניים יותר ויותר, כי מעלתם בהכרת הטוב ויריעתם שמקבלים הכל בחסד ולא בזכות, נוראה ביאור הרמב"ם לאבות ה
יט].

והוסיף כי מפני מעלתם זו אמר הקב"ה חושקני בכם, כי רצונו להשפיע מרוב טובו וחסדו אלא שהחסרון במקבלים שאינם יכולים
לקבל משום חוששים שהגדולה מגיע להם, ורק אברהם שקבלו כל טוב ובכל זאת היה בעיניו כעפר ואפר מילא את רצון השי"ת
להשפיע למקבל הגון.

בעזה ש"ת

ברוב שבה והודאה להקב"ה
הנני בזה להודיע לכל אחי ורעי שיחיו

שהברית מילה

לרגלי הולדת נכדי ני"ו

בן לבני הרב צבי הירש שליט"א

חתן הרה"ג רבי שמעון גאלדבערגער שליט"א

בן הגה"צ אב"ד מעדיער שליט"א

וחתן הגה"צ רבי אהרן אלעזר מיללער שליט"א

ראש הכולל פאפא מאנסי

תתקיים בע"ה

ביום ד' ויגש, ה' טבת תשפ"א

אצל כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א

בבית מדרשו בבארא פארק

תפלת שחרית בשעה: 7:30

דידכם המברך מעומק הלב באהבה רבה

שלמה זלמן פרידמאן

אב"ד סאנטוב

קורצע נייעם בחצרות הצדיקים

שמחת הברית בחצרות סאנטוב – בראָד

וויליאמסבורג – דאנערשטאג וישלח איז פארגעקומען די שמחת הברית פון אן אייניקל ביי הגה"צ רבי שלמה זלמן פריעדמאן שליט"א אבד"ק סאנטוב לעיקוואד, בן לבנו הרה"ג ר' מאיר דוב פריעדמאן שליט"א וחתן הגה"צ רבי יקותיאל יצחק שווארץ שליט"א אבד"ק בראד.

די שמחת הברית איז פארגעקומען אין ביהמ"ד בראד אין וויליאמסבורג.

מסירות בלי להסיח את הדעת

ס'ר אדם ששהה כמה שבועות בבית חולים גדול באמריקה (MAYO CLINIC) לצורך ניתוח קשה שהיה צריך לעבור. במהלך תקופה זו הוא הבחין בדבר מעניין, מעולם לא ראה איש מצוות בית החולים מדבר בפלאפון בעת העבודה. בתחילה חשב שאך מקרה הוא, החליט לבדוק את העניין. ואכן כאשר חשב בראשונה, כך מצא. הוא לא ראה אפילו מקרה אחד שבו אדם מהצוות מדבר בפלאפון. מרוב סקרנותו ניגש לאחד מאנשי בית החולים, ושאל אותו לנשי הדבר החריג. שאנשי הצוות אינם מדברים בפלאפון בין מולני בית החולים הסיב לו האיש כי כך קבלו עליהם כל העובדים כאן בבית החולים, ובתוכם גם כל הרופאים. כדי שנוכל לטפל ולהיות מסורים על הגב ריחזר טוב אל הפעיינטים שהיה בבית החולים אין אנו מנטישים כלל את הפלאפון לבין כותלי בית החולים.

קובלתי על צמחי פלאי נדר
לא לזכר בבית הכנסת
תאק סט'לחה!
אה תאק?

מוסיף המספר ואומר בעת שהתבוננתי בדברי חרדה אחזתני. אם בנוגע לבשר ודם שומרים כל כך שיהיו מסורים אליו בכל תוקף, מה נענה אנו בנוגע לתפילה שמתפללים אל הקב"ה בכבודו ובעצמו. ומאז הוא החליט שלא להכניס את הפלאפון כלל בין כותלי בית המדרש.

נועם שית, אפרון לשלמה

האם צחקו השומעים?...?

כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א הוצרך פעם לנסוע למקום מסויים, הרבי נכנס לרכב שחיכה לו, ונסע למחוז חפצו. כשיצא הרבי מהרכב, נשאר הנהג ברכב וחיכה להרבי, ובנתיים הדליק הנהג את הטייפ ושמע קצת מיוזיק.

כשחזר הרבי ונכנס לרכב, עדיין דלק הטייפ, ונשמעו קולות שירה וזמרה. שאל הרבי "מי שר שם?", השיב הנהג, שזה משורר בשם מרדכי ורדיגר, ומוכר בפי כל בשם "מרדכי בן דוד".

הרבי שמע וחיך, ואמר בבדיחותא: שמו של המשורר בדיוק להיפך מהשם שלי, לו קוראים "מרדכי בן דוד", ולי קוראים "דוד בן מרדכי". אמר הנהג להרבי "המשורר גם שר בדיוק להיפך מהרבי"... והרבי חיך.

בהזדמנות סיפר הנהג הזה את הסיפור לבדחן הנודע הרב ישראל שטערן שליט"א מלונדון, והוא קפץ על המציאה, ובחטונה הראשונה שהשתתף בה אחר ששמע את הסיפור, סיפר שם את הסיפור. אך לאחר שסיפר את הסיפור, התיישב הבדחן בדעתו, שאולי לא יפה שסיפר את הסיפור הזה ברבים, כי הלא בייש את הרבי בזה שאמר כאילו שהרבי אינו יכול לשיר, ולכן החליט לפייס את הרבי.

נכנס איפוא ר' ישראל אל הרבי שליט"א, וסיפר להרבי את מה שהשמיע ברבים, ואמר שברצונו לבקש הימנו מחילה. שאל אותו הרבי "תגיד לי, כשסיפרת את הסיפור הזה ברבים, האם צחקו השומעים?" חיך ר' ישראל ואמר "נאר וואס דען?! [רק מה?] אמר לו הרבי "אם כך ברצוני לבקש ממך טובה, מעתה, בכל חטונה שתשתתף שם, השתדל בבקשה לספר את הסיפור הזה, כי גם אני רוצה לקחת חלק בזה שמשמחים אידישע קינדער..."

הסג' אברהם הוב אה"ב שפ"א
 יחי רבנו שמשיר שבונו
 במחנה יוצרים
 כל המעבד את הריקים
 אין תסיר ברו על יצי
 רב נגד דבשור מל"ט
 בברכה תתקשרו ונתתם 13
 והשם אהרונם יתן ה' הקדוש
 בכלות ובפסחים
 313 האנגר
 13-11

Name	Rabbi David Hager 125-a Clapton Common	Printed Date	17-03-2020	Printed Place	Mail Centre
Address	London E9 6PB				
ישיב על הקולטריסא 125 יחי רבנו שמשיר שבונו זכר ומת בקבוצת מל"ט בגיבית 22 1301 1086		Cong. Zichron Elazar 16 Irene Court Lakewood, N.J. 08701 USA			

